

ЛІТЕРАТУРА:

1. Господарський кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 верес. 2017 р.: (офіц. текст). К. : Паливода А.В., 2017. –208 с.
2. Харківська К.В. Правові гарантії свободи підприємницької діяльності: актуалізація проблеми / К.В. Харківська // Економічна теорія та право. – 2015. – №1. – 226-234 с.
3. Басай О.В. Свобода підприємництва як правовий принцип //Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conference.nau.edu.ua/index.php/TL/PRAVVYMYR/paper/view/1597/978>.
4. Конституція України // ВВР України. – 1996. –№ 30. –Ст.141.
5. Ільющенко Г.В. Деякі аспекти обмежень права на підприємницьку діяльність / Г.В. Ільющенко // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. – №4. – 111-114 с.
6. Скібіцький О.М., Матвеев В.В., Скібіцька Л.І. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності. Навч. посібник. / О.М. Скібіцький, В.В.Матвеев, Л.І. Скібіцька. – К.: Кондор, 2011. – 912 с.

Куйбіда А.Ю.

*студентка III курсу юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Науковий керівник: *к.ю.н., доц., доцент кафедри
конституційного, адміністративного та
фінансового права ТНЕУ
Ментух Н. Ф.*

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРАВОПОРЯДОК В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Одним із завдань демократичної правової держави виступає гарантування громадянам своєї держави правопорядку в господарській сфері. Тому, ми вважаємо, що саме господарський правопорядок виступає як фактором економічної спроможності держави, так і фактором економічного благополуччя громадян, що й зумовлює актуальність теми нашого дослідження.

Відомо, що господарські відносини у правовому полі України спираються на потужну законодавчу базу і регулюються певними нормативними актами: Конституцією України [1], Господарським кодексом (що набрав чинності з 1 січня 2004 р.) [2] та іншими господарськими законами. Загалом господарське законодавство - це сукупність нормативно-правових актів і правових норм, які регулюють відносини щодо безпосереднього здійснення господарської діяльності та управління (в тому числі організації) такою діяльністю.

Але, поряд з тим, ми не можемо стверджувати, що законодавством щодо господарського правопорядку досягнуто абсолютної завершеності, оскільки вимоги часу ставлять перед ним все нові виклики і спонукають правотворців до

його оновлення. Так, на порядку денному постало питання розвитку господарського законодавства в умовах членства України в ЄС. Тому питання господарського правопорядку продовжують залишатися об'єктом досліджень багатьох наукових колективів і окремих вчених, серед яких, насамперед, слід відмітити: О.М. Вінник, М.К. Галянтюча, С.М. Грудницьку, В.О. Джуринського, В.С. Воронко, Т.С. Чебикіну, В.С. Щербину, І.М. Ямкову та ін. Водночас, попри значну увагу з боку науковців, деякі питання молоді науки господарського права все ще залишаються маловивченими.

Перш за все, слід відмітити, що господарське право України – це нова галузь права, яка стала частиною національної системи права України. Сфера її регулювання – професійна господарська діяльність у суспільному виробництві. Головним завданням господарського права є створення та зміцнення суспільного господарського порядку, що забезпечує ділову активність у комерційній і некомерційній господарській діяльності, розвитку підприємництва.

На законодавчому рівні дефініція «господарський правопорядок» не має офіційного тлумачення. Ми погоджуємося з думкою Г. Попова та О. Гафінця, що господарський правопорядок – це певний правовий стан, який характеризується упорядкованістю суспільних відносин в сфері господарювання, що є результатом панування в країні законності та відображається у правомірній поведінці учасників правовідносин, які виникають з приводу реалізації норм, що регулюють господарську діяльність [3].

Господарський правопорядок України спирається на потужну законодавчу базу, першими цеглинками у якій є положення Конституції про власність, підприємництво, управління економікою.

Особливе значення має Господарський кодекс, у ст. 5 якого вказано, що правовий господарський порядок в Україні формується на основі оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів [2].

За формою правовий господарський порядок як надзвичайно складний комплексний економіко-правовий феномен складається з: 1) системи встановлених законодавством правових режимів господарювання, що забезпечують здійснення господарської діяльності на окремих ринках товарів та послуг, в окремих секторах та галузях економіки; 2) системи встановлених законодавством механізмів захисту правового господарського порядку як від актів прямого економічного опортунізму через формування інституту господарсько-правової відповідальності, так і через реалізацію системи заходів скорочення обсягів тіньової економіки; 3) законодавчо забезпеченого механізму формування та реалізації державою власної економічної політики в сфері господарювання, що, зокрема, визначає рівень інтенсивності реалізації тих чи інших господарських відносин у межах існуючого правового господарського порядку, а також зміст та напрями трансформації такого порядку з метою виведення господарських відносин на принципово новий рівень ефективності [4].

Але, як засвідчує практика, економічні відносини поки що багато в чому існують поза рамками правового регулювання. Так бурхливий розвиток інформаційно-комп'ютерних технологій зумовив появу нових суспільних відносин, що називаються «електронною комерцією», яка є інструментом торгівлі

та потребує комплексного вирішення її правового забезпечення, адже гармонійне узгодження інтересів конкретного виробника (господарюючого суб'єкта) й інтересів усього суспільства, на сьогодні, є життєво необхідною перспективою, ідеалом, що вимагає своєї невідкладної реалізації.

Проаналізувавши вищесказане, можемо зробити висновок, що нашій країні у своїй законотворчості слід, насамперед, враховувати норми міжнародних нормативних актів про електронну комерцію і не тільки, оскільки Україна перебуває на порозі входження в ЄС і потребує господарського економічного законодавства. Державі сьогодні вкрай важливо створити максимально комфортні умови для ведення бізнесу в Україні, сприяти залученню інвестицій, створенню робочих місць. Все це неможливо без сучасної європейської системи правового регулювання господарської діяльності.

На жаль, важливою проблемою для господарського правопорядку є взаємодія держави й бізнесу. Бізнес здебільшого приймає владний вплив через законодавство, що або створює сприятливі умови для економічного розвитку, або тією чи іншою мірою гальмує його. Вирішити дану ситуацію можливо, проте розв'язок потрібно шукати не в протиставленні, а, насамперед, звернувши увагу до відповідної практики деяких провідних європейських країн.

З огляду на сказане з впевненістю можемо стверджувати, що в найближчому майбутньому, на господарський правопорядок України чекають суттєві зміни, які сприятимуть його модернізації та формуванню в суспільстві соціальної справедливості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28.06. 1996р. № 254к/96-ВР// [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003 р. – №18, № 19-20, № 21-22. – ст. 144.
3. Попов Г., Гафинець О. Забезпечення органами прокуратури України законності у сфері господарських правовідносин / Г. Попов, О. Гафинець // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – С. 74-79.
4. Знаменський Г. Господарське право України: сучасний стан та перспективи / Г. Знаменський // Юридична Україна. - 2015. - № 10-12. - С. 91-97. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2015_10-12_15.
5. Василенко М.Д. Становлення господарського правопорядку в інноваційній сфері: до визначення пріоритетів / М.Д. Василенко // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 193-197.
6. Господарське право / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков, Р. П. Бойчук та ін. ; за заг. ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. — Х. : Право, 2012. — 696 с.

